

Sygn. akt II AKa 180/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2016r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Paweł Rysiński (spr.)

Sędziowie: SA – Marzanna Piekarska-Drązek

SO (del.) – Paweł Dobosz

Protokolant: – sekr. sąd. Łukasz Jachowicz

przy udziale Prokuratora Marka Deczkowskiego

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2016 r. w Warszawie

sprawy

1. Ł. P. (1) ur. (...) w O. s. I. i D.,

2. R. D. (1) ur. (...) w K. s. E. i H. oskarżonych z art. 55 ust. 1 i 3, art. 54 ust. 1, art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

3. M. B. (1) ur. (...) w P. s. D. i A. oskarżonego z art. 55 ust. 1 i 3 w/w ustawy i in.

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora (ad. 1 i 2) i obrońcę oskarżonego (ad. 3).

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 10 listopada 2015 r. sygn. akt VIII K 154/14

1. utrzymuje w mocy wyrok w zaskarżonej części;

2. zasądza na rzecz Skarbu Państwa od M. B. (1) koszty sądowe należne za postępowanie odwoławcze, w tym 580 (pięćset osiemdziesiąt) zł z tytułu opłaty;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M.

K.D. 738 zł (w tym VAT) z tytułu zwrotu kosztów obrony z urzędu oskarżonego M. B. (1) w postępowaniu odwoławczym;

4. wydatkami w pozostałej części sprawy obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II AKa 180/16

UZASADNIENIE

Prokurator oskarżył:

Ł. P. (1) – o przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. (pkt I i pkt III a/o);

- o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 12 k.k. (pkt II a/o);

- o przestępstwo z art. 54 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 56 ust. 1 i 3 ww. ustawy w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 12 k.k. (pkt IV a/o);

- o przestępstwo z art. 278 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt V a/o);

R. D. (1) – o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. (pkt I i III a/o);

- o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 12 k.k. (pkt II a/o);

- o przestępstwo z art. 54 ust. 1 w zw. z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 12 k.k. (pkt IV a/o);

- o przestępstwo z art. 278 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt V a/o);

M. B. (1) o przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 56 ust. 1 i 3 ww. ustawy w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 10 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie:

- Ł. P. (1) uniewinnił od popełnienia czynów zarzucanych mu w pkt I, II, III i IV aktu oskarżenia;

- R. D. (1) uniewinnił od popełnienia czynów zarzucanych mu w pkt I, II, III i IV aktu oskarżenia.

Wyrokiem tym skazał oskarżonych P. i D. za czyny z art. 278 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt V a/o) na kary odpowiednio ośmiu i dziesięciu miesięcy pozbawienia wolności, których wykonanie warunkowo zawiesił na 2 – letni okres próby; orzekł kary grzywny oraz przepadek danych zapisanych na nośnikach stanowiących przedmiot przestępstwa.

M. B. (1) za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 60 § 2 k.k. skazał na karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zwiesił na 3 – letni okres próby i karę grzywny; orzekł nadto nawiązkę na cel społeczny.

Wyrok powyższy w części skazującej oskarżonych Ł. P. i R. D. nie został zaskarżony przez obrońców na ich korzyść, a jedynie przez **prokuratora** na niekorzyść, który zarzucił orzeczeniu – w tej części – rażącą niewspółmierność orzeczonych kar, przez nie orzeczenie środka karnego w postaci naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem.

Prokurator zaskarżył nadto wyrok w części oskarżonych tych uniewinniającej od popełnienia czynów zarzucanych im w pkt II i IV a/o – zarzucając orzeczeniu błędne ustalenia faktyczne przez przyjęcie, że czynów tych nie popełnili.

W konkluzji skarżący prokurator wniósł o uchylenie wyroku w tej części sprawy i przekazanie jej Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, a nadto o zmianę wyroku w zakresie skazania za czyny z pkt V a/o przez orzeczenie obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przez każdego z oskarżonych.

Wyrok na korzyść **oskarżonego M. B. zaskarżył jego obrońca** zarzucając orzeczeniu błędne ustalenia faktyczne oraz obrazę przepisów postępowania a to art. 4, 5 § 2, 7, 410 i 391 § 1 k.p.k., które to uchybienia doprowadziły do niesłusznego rozstrzygnięcia o winie tego oskarżonego.

W konkluzji skarżący wniósł o uniewinnienie oskarżonego M. B., ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora nie mogła być uwzględniona, jako, że stawiane w niej zarzuty okazały się niezasadne.

Zgodnie z normą art. 434 § 1 k.p.k. Sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego jedynie w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym. W tym zakresie skarżący zarzucił Sądowi pierwszej instancji, błąd w ustaleniach faktycznych, w odniesieniu do obu czynów, polegający na tym, że „dokonując oceny wiarygodności wyjaśnień oskarżonych oraz odnosząc te wyjaśnienia do zeznań świadków Sąd bezkrytycznie i wbrew wiedzy i doświadczeniu życiowemu przyjął, że oskarżeni - ludzie inteligentni, wykształceni, obcy w świecie, ot tak sobie przyjęli, że na zaproszenie znanego im chemika pojedą do jakiejś miejscowości na terenie C., przygotowują urządzenie do produkcji mefedronu, pomogą w jego wytworzeniu, a następnie ów chemik i jego partnerzy w interesach jakoś sobie ten mefedron zagospodarują działając w granicach prawa i z jego poszanowaniem” (k. 8 apelacji). Zarzucaną bezkrytyczność ocen dokonanych przez Sąd skarżący usiłuje wykazać przez odwołanie się do wyjaśnień obu oskarżonych jakie złożyli w śledztwie, a których Sąd nie omówił w pisemnych motywach, choć były one odmienne od wyjaśnień z rozprawy. Zdaniem skarżącego prokuratora, gdyby Sąd oparł się na tych właśnie wyjaśnieniach (ujawnionych na rozprawie 13 lutego 2015 r.) winien ustalić, że oskarżeni popełnili czyny zarzucane im w pkt II i IV a/o.

Analiza wskazanych wyjaśnień w sposób oczywisty przeczy temu pogładowi.

Wyjaśnienia osk. P. z k. 1584 – 1586 t. VIII akt i z k. 3257 t. XVII w żadnym razie nie pozwalają przyjąć, jak chce skarżący, że oskarżony ten miał świadomość, że wytwarzany w R. (...) mefedron będzie przedmiotem „przemytu” i obrotu w P.. Sformułowanie „powiniennem się domyślać” nie daje podstaw, jak chce skarżący, do przypisania oskarżonemu winy za umyślne przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które jako popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i stanowiące stałe źródło dochodu można popełnić tylko z zamiarem bezpośrednim, a więc takim kiedy sprawca „chce” popełnienia przestępstwa.

W przypadku osk. R. D. skarżący wskazuje na stwierdzenie: „obawiam się, że będą jeździli z tym mefedronem do P.” – k. 845 t. V akt i k. 3260 t. XVII akt. Również ono nie uprawnia do ustalenia, że oskarżony „chciał” popełnić zarzucane mu przestępstwo.

Trafnie zatem Sąd pierwszej instancji ustalił, iż wyjaśnienia oskarżonych i zeznania świadków nie dają podstaw dowodowych do przyjęcia, że obaj oskarżeni mieli świadomość, że wytwarzany w C. mefedron będzie sprzedawany na terytorium P. (vide k. 6 pisemnych motywów wyroku). Ustalenie winy nie może, jak chce skarżący, być wynikiem domysłów, czy przypuszczeń, nawet jeśli pogląd czy twierdzenie sprawcy o jego wiedzy na temat zamiaru współsprawców wydaje się naiwne. Należy przedstawić taki dowód, czy dowody, które potwierdzą tezę aktu oskarżenia o zamiarze z jakim działał sprawca. Jak wykazał Sąd pierwszej instancji oskarżyciel takich dowodów nie przedstawił. Nie uczynił tego również we wniesionej apelacji odwołując się do wyjaśnień, które nie mogły skutecznie podważyć ocen Sądu Okręgowego. Tym samym nie znalazły potwierdzenia uchybienia podniesione w środku odwoławczym w odniesieniu do obu oskarżonych w zakresie czynów zarzucanych im w pkt II a/o).

W odniesieniu do czynów z pkt IV a/o środek odwoławczy w ogóle nie wskazuje konkretnego dowodu pominiętego, bądź błędnie ocenionego przez Sąd. Poprzestaje na ogólnym zarzucie błędnych ocen tak w zakresie wyjaśnień oskarżonych, jak i zeznań świadków. Tymczasem ze zgromadzonych w sprawie dowodów, jak uznał Sąd, żaden nie przesądza, iż oskarżeni mieli świadomość, że sprzedany sprzęt laboratoryjny i legalna substancja jaką był bromoketon posłużą do produkcji na terenie P. – mefedronu.

Nie jest, i w odniesieniu do tego zarzutu, wystarczające przypuszczenie, że oskarżeni mogli się domyślać co jest zamiarem odbiorców sprzętu i substancji. Oskarżyciel winien wykazać, że oskarżeni – w tym przypadku – chcieli, bądź co najmniej godzili się na popełnienie zarzucanego im umyślnego przestępstwa. Nie jest wystarczające podważanie wiarygodności wyjaśnień oskarżonych błędem logicznym (k. 9 apelacji), skoro nie przedstawił oskarżyciel dowodów na temat wiedzy oskarżonych o tym, że M. Ś. będzie w W. wytwarzał mefedron. By o tym ich informowano zaprzecza

zarówno świadek M. Ś., jak świadek S. S., a żaden z innych dowodów tezy tej nie obala. Dlatego również w odniesieniu do czynów z pkt IV a/o Sąd odwoławczy nie stwierdził, że zaistniały uchybienia podnoszone w środku odwoławczym.

W tym stanie rzeczy apelacja na niekorzyść obu oskarżonych w odniesieniu do zarzutów stawianych orzeczeniu pkt II i IV a/o nie mogła być uwzględniona, gdyż nie pozwalał na to zakaz reformationis in peius z art. 434 § 1 k.p.k.

Niezasadna okazała się apelacja obrońcy oskarżonego M. B. (1). Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych, znajdujących oparcie w materiale dowodowym ustaleń, nie uchybił również wskazanym w apelacji przepisom postępowania karnego.

Oskarżony B. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa.

Dowodem na jego popełnienie były wyjaśnienia świadka A. M. z dnia 25 października 2013 r. (k. 2519 – 2521 t. XIII akt) złożone w charakterze podejrzanego o czyn tożsamy z przestępstwem zarzuconym osk. B.. W wyjaśnieniach tych świadek obszernie, logicznie i przekonująco opisał przebieg zdarzeń, swoją znajomość z oskarżonym B. i swoją ówczesną sytuację życiową i materialną. Na rozprawie głównej zaprzeczył temu zeznaniu. Sąd nie dał wary zeznaniom z rozprawy logicznie i przekonująco argumentując dlaczego oparł się na ww. zeznaniach świadka ze śledztwa (k. 38 – 42 uzasadnienia wyroku). Pogląd Sądu o wiarygodności zeznań świadka z 25 października 2013 r. znajduje umocnienie w opinii biegłego psychologa. Oceny Sądu w tej kwestii są logiczne, zgodne z regułami ukształtowanymi przez przepis art. 7 k.p.k. Apelacja nie zdołała wykazać, że to zeznanie ze śledztwa jest niewiarygodne, nielogiczne, bądź motywowane chęcią nieprawdziwego pomówienia oskarżonego. W sytuacji gdy Sąd dysponuje rozbieżnymi zeznaniami tej samej osoby, winien umotywować dlaczego za wiarygodną uznaje jedną z wersji zdarzenia, a za niewiarygodną wersję odmienną, niezależnie od tego czy jest ona korzystna, czy niekorzystna dla oskarżonego. W sprawie niniejszej Sąd dochował tych reguł – przekonująco uzasadnił dlaczego za wiarygodne uznał zeznanie świadka z 25 października 2013 r., a nie zeznania odmiennie. Sąd Apelacyjny w pełni podziela pogląd Sądu pierwszej instancji jako zasadny.

W tym stanie rzeczy za nietrafne uznał Sąd odwoławczy zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych oraz obrazy przepisów art. 4, 5 § 2, 7 i 410 k.p.k. Sąd nie uchybił również przepisowi art. 391 § 1 k.p.k. przez nieodczytanie zeznań świadka z dnia 27 czerwca 2011 r. Skoro na rozprawie świadek M. przedstawił wersję zdarzenia odmienną od prezentowanej 25 października 2013 r., to Sąd słusznie ujawnił te właśnie wyjaśnienia (jako odmiennie w myśl art. 391 § 1 k.p.k. – od złożonych na rozprawie), a nie tożsame z nimi zeznania z 27 czerwca 2011 r. – co błędnie podniósł skarżący.

Nie dzieląc zarzutów apelacji obrońcy oskarżonego M. B., i nie stwierdzając uchybień wskazanych w apelacji Prokuratora Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy wyrok w zaskarżonej części.